

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 30.

V Ljubljani, v torek 8. februarija 1887.

Letnik XV.

Od kod nam pomoč?

III.

Ali ni več mazila v Galaadu?
ali ni ondi zdravnik? zakaj se
toraj ne zaceli rana hčeri mojega
ljudstva? Jer. 8, 22.

Tožba zarad žganjpitja je dovolj, ker z jadvokanjem le razkrivamo rane, a jih ne celimo. Kako toraj zatreti ali vsaj omejiti to žganjarsko zlo? Kako temu zmajati odsekati glavo? Temu vprašanju dati dovoljen odgovor je silno težko. Poskusov se ne manjka; poskušali so to pred par leti poslanci naši, a dosegli niso mnogo, poskušale so tudi bratovščine, ustanovljene po posameznih krajih, a uspehov posebnih ni. Zakaj ne? Zato, ker se je ta kuga že preveč zarila našemu ljudstvu za kožo, ker zadobiva veljavo mnenje, da se pri sedanjih razmerah brez žganja več shajati ne more. In to mnenje je skoraj resnično. Preskrbite nam drugo pijačo po tej ceni, precej pustimo žganje, pravijo nam delavni ljudje, ki še niso žganjarji; in gospodarjem bi družina in delavec več pojedli, nego pridelali, ako bi jim kupovali dražjo pijačo. — Kaj toraj storiti?

Roke križem držati in gledati, kako narod odмира? Kdor narod ljubi, tega ne more storiti. Treba le, da pogumno poprimemo za delo in kar se ni posrečilo posamnim, morda dosežejo združene moči. Edino po določenem načrtu z zedinjenimi močmi je mogoče, odvrniti od naroda grozečo mu nevarnost.

Rekel sem, da žganjpitje spodkopuje narodno blagostanje. Ker pa je država dolžna odstraniti ovire narodnega blagostanja, toraj je tudi državi dolžnost zabranjevati žganjpitje. Žal, da v tem oziru država tako malo stori, in kar je še huje, da v teh razmerah, ko bi tudi rada, veliko storiti ne more. Po nazorih današnjih državnikov namreč in po obstoječih postavah niso države zarad podložnih, ampak podložni so recimo nekako orodje, s katerim si države zagotavljajo svoj obstanek. Postavodajalstvo moderno je brezversko, zato brez moči, tudi podložnim ne more pomagati. Država, sicer tako skrbna za svojo

vojaško moč, slepo prezira, da žganjpitje silno slabi to njeno silo.

Od sedaj v državi veljavnih postav nam toraj ni mnogo pričakovati, da bi se to zlo zatrla s korenino. Dajte nam krščanskih postav — berem zato po pravici v knjigi: Kmetom v pomoč — in žganje bo samo izginilo. Pa nekaj bi se vsaj doseglo, zlo če ne zatrla, vsaj omejilo, ko bi se postave gledé krčem, nočne ure itd. točneje izvrševale.

Državi je sveta dolžnost preskrbeti delavnim ljudem ceno, a zdravo in tečno pijačo; a zadovoljna je, da le od spirita dobi svoj davek, kolikor več, toliko boljše.

Ker pa žganjpitje kazni tudi pravno narodovo življenje, je tudi cerkev dolžna porabiti vse pripomočke, da to kugo zabrani; ker so tudi v nevarnosti neumrjoče duše, treba da se cerkev z vsemi silami vojskuje proti žganjpitju.

Zato duhovni svaré pred to pijačo ljudi z javnimi govori v cerkvah, jih zasebno prosijo in opominjajo; tudi s spisi po knjigah in časopisih skušajo to doseči. Po šolah tekmujejo z učitelji, da otrokom pristudijo to strast. Posamezni so ustanovljali po župnijah zmerne družbe, uvajali tretji red med verne. Vsi hvale in posnemanja vredni napor. Kajti tretji red samo v tem oziru priporoča Leon XIII. In družbe zmernosti so po drugih krajih delale čudeže. Kako toraj, da je pri nas tako malo uspeha? Zato, ker le posamezni poskušajo, zato, ker se ne ravna po določenem načrtu, zato, ker ni prave organizacije.

Ravno v zadnjem času je bilo po slovenskih listih, posebno v „Danici“ mnogo in tehtnih člankov o žganjpitju. Nekteri so kazali žalostne posledke, drugi so objavljali, kako so se po drugih deželah z uspehom ustavljali tej kugi, tretji so omenjali poskusov proti žganju tudi po domačih krajih; vsi pa so bili v tem edini, da je skrajni čas v tem oziru kaj storiti, sicer se nam narod izpridi in izneveri.

— Glasovi so potihnil in bati se je, da vse ostane pri starem, da tudi še zanaprej naš narod hiti po žganjpitju v svojo pogubo. Vzbuditi zopet te glasove, bil je namen tem vrsticam, da bi odmevali po slo-

venski zemlji pri vseh rodoljubih, ki naj se združijo in skupno vojsko napovedó žganju. V ta namen se mi zdi, da bi bila v prvi vrsti potrebna bratovščina, današnjemu času in našim razmeram primerna. Ker pa osamljeni poskusi po župnijah nimajo dovoljnega uspeha, ker proti tako hudi in globoko vkoreninjeni strasti treba združenih moči, zato imam slednjič skromno prošnjo do prečastitih slovenskih ordinarijato: Da blagovolijo v kratkem času svoji duhovščini dati času primerno bratovščino, navod in pomoček, da se uspešno vojskujejo proti žganjpitju, in tako narod, kterega ljubijo, ki pa je bolan, rešijo materijalne in duševne smrti. Bratovščine prosimo, da nam bo pomagal Bog s svojo milostjo, in da bomo ljudje delali s svojo pridnostjo, ker obojega nam treba, kajti oziral sem se po pomoči pri ljudeh, a ni je bilo (Ecl. 51, 10.), toda svoje oči vzdigujem na gore, od kodar mi dohaja pomoč (ps. 121).

Na delo toraj, ker resnobni so dnovi

A delo in trud naj nam Bog blagoslovi!

—n.

Črna vojska.

(Dalje.)

Kdo se bo jemal za spopolnjevanje stalne (redne) vojske in brambovcev?

Črnovojniki jemali se bodo takrat za spopolnjevanje redne vojske, kekar bi dopolnilna rezerva temu namenu več ne zadostovala, ali pa če bi se morali brambovci na bojno število pomnožiti.

Kar bo toraj za dopolnjevanje ljudi potreba, jemali se bodo iz prvega nabora črne vojske in to iz raznih vrst orožja. Iz vsake vrste orožja (pešci, konjiki, topničarji, ženisti, pionirji itd.) se bodo pobirali najmlajši razredi.

Za izjemno nadomestovanje stalne vojske, brambovcev ali vojne mornarice se bodo toraj jemali: 1. Takí vojaško izobraženi, ki so šli iz družinskih ali drugih razmer predčasno na odpust in so bili ves čas v razvidništvu nadomestovalne rezerve. 2.

LISTEK.

Sedemdesetletnica čast. g. o. Felicijana Matavža v Jaski 27. jan. t. l.

Doživeti dōbo sedemdeset let, to je dandanašnji, ko vse tako hitro živi in mineva, spomina vreden dogodjaj. In vendar se človeku zdi, kakor bi bilo davi ali včeraj; res, človeško življenje naj je še tako dolgo, „je kratek le dan“. Takega dneva se je spominjal č. o. Felicijan 27. januarja v družbi svojih prijateljev in znancev in samostanskih svojih sobratov. Bilo je vse živahno in veselo. Vredni starina sam se je ta dan pomladil, v duhu preživeši sedemdesetletno dōbo. Rodil se je 10. jan. 1817 v Zrečah (Konjiškega okraja). V začetno šolo je hodil doma, ali kaj, ko je bilo vse nemški, in samega Boga so morali učiti se po nemški spoznavati! Trda je šla z nemščino, a šla je le. Izvrševal je „šole“ doma in v Celju, a v Celju je bilo tudi vse tevtonsko. V latinske šole v Ljubljani ga niso sprejeli, češ, postavo imamo, in po tej postavi moraš

biti odbit. Mladenič Tone se ne dá ostrašiti po pošvabljenih kranjskih profesorjih, obrne se, in hajd na Hrvatsko, v Zagreb. Tu in v Karlovcu dovršil je šest latinskih šol. V tej dōbi „multum sudavit et alsit“, valovi življenja so ga metali na skale, hudo je škripal dijaški voz. Leta 1842 vstopi v red sv. Frančiška v Nazaretu. Po dokončanem domačem gimnaziju v Gorici in bogoslovnih naukah v Ljubljani pride za učitelja v Kamnik. Tistih učencev trije so postali duhovniki (1 redovni, 2 svetovna), ki so mu še zdaj v blagem spominu. Leta 1850 gre v Karlovec za duhovnika v e. kr. bolnišnico. Teško to službo je opravljal devet let. V bolnici je postavil tudi lepo kapelo. Neumorno delaven kakor je bil, je mladino podučeval tudi v svoji sobi (Sitzschule). Ni bilo bolnika, bodi na duši ali na telesu, tako bolnega, da ne bi se bil k njemu zatekel, njega se oklenil. Življenje, s katerim se je imel poprej tolikrat boriti na „biti — ne biti“, to ga je izučilo z bednimi čutili, trpeti, sočustvovati, in to je v duhovnem pastirstvu silno važnega pomena.

Grofi, baroni, novi doktorji v duhovnem pastirstvu redko kdaj vedó in čutijo, kaj seljaka boli. Od tod je bil prestavljen v Zagorje, v Klanjec, med

hrvatske Slovence, za učitelja. Takrat občina še ni imela svoje šole, bila je v prostorni sobi v samostanu. Tukaj je bil vsem vse. Učil je: brati, pisati, računati, krščanski nauk, telovadbo, sadjarstvo, kletarstvo, poljarstvo; dekleta: tkati, prati, kuhati, šivati, itd. Tu je bil tako srečen, da si je izredil več dobrih duhovnikov, učiteljev, izvrstnih gospodarjev, skrbnih gospodinj, zvestih poslov. Največe veselje mu je bilo, če je mogel cepiti. Kar je v Klanjcu in okolu boljega, požlahtnjenega sadja, ono je vse iz njegove srečne roke, srečne pravim, ker se mu je prijel vsaki cep. Vodil je otroke seboj po trgu in po kmetih, pa so cepili in sadili, in celó na Štajarsko je hodil z otroci sadje plemeniti.

Tako spretnega, za vse porabnega človeka, potrebujejo povsod, zato ga pošljejo za predstojnika v Jasko, vravnatvati zanemarjeno gospodarstvo. Zboljšal je polje, zasadil vrt, prekril celi samostan, postavil na cerkev novo odrovje, na novo sezidal vodnjak. Delal je sam na vrtu in na polju z lopato, rovrico, kopačo, grabljami, oral, plužil, sejal, kosil. Ljudje so ga kar gledali in čudili se, kakor da „gospod pater“ vse sami znajo, in kje so se učili. Od tod ga pošljejo v Samobor, kjer je celih 9 let opravljal

Taki, ki so bili po dokončani vojaški službi iz vojske odpuščeni. 3. Taki, ki so bili potrjeni, pa so bili zaradi družbinskih razmer začasno oproščeni ali pa prezgodaj odpuščeni. Vsi taki so v prvi vrsti namenjeni za nadomeščevanje ali spopolnjevanje nastalih vrzeli v redni vojski do konec tistega leta, v katerem dopolnijo svoj 34. rojstni dan. Razven teh se bodo pa še jemali za spopolnjevanje stalne vojske: vsi tisti, ki so bili pred časom oproščeni ali odpuščeni, vsi po 19 let stari, ki niso še naboru podvrženi; dalje vsi tisti, ki so bili pri poslednjem naboru z opombo zvrženi: sedaj nesposoben, kakor tudi taki, ki so bili pred letošnjimi (1887) vojaškimi nabori iz nabornega zapisnika kot za vedno nesposobni izbrisani, dokler še niso po 32 let stari. Trije poslednji razredje porabili se bodo tudi lahko za druge črnovojniške namene.

Vsi za spopolnjevanje določeni črnovojniki odposlani se bodo takoj tje, kjer jih bo potreba. Rabili se bodo navadno le v domačih vojnih oddelkih.

Ali ima črna vojska uniformo (vojaško obleko)?

Po sedanjih določbah črne vojske splošno ne mislijo v uniformo vtakniti. Tisti črnovojniki pa, ki pridejo k redni vojski, nosili bodo dotično uniformo, kar se vendar samo po sebi razume. Drugi črnovojniki, posebno pa tisti oddelki, ki se bodo rabili za pomožna dela v vojski, bodo pa uniformo le v toliko dobili, kolikor bo to mogoče. Ostali črnovojniki nosili bodo svojo lastno obleko in bodo za to na dan po 10 kr. odškodnine dobivali.

Podčastniki in poddesetniki črnovojniških oddelkov nosili bodo vojaška častna znamenja (zvezde) na kolarji svoje civilne suknje, če bi ne dobili vojaške obleke. Podčastniki dobili bodo tudi v civilni obleki bajonet s porteepejem.

Moštvo črne vojske nosilo bo, če ne bo imelo uniforme, ob levi roki črno-rumeno obvezo, na kateri bo napisana številka črnovojniškega oddelka. Ta obveza bode moštvo podelila vojaški značaj in ga bo postavila pod mednarodno varstvo in obrambo. Če bi se črnovojniki v razne uniforme vtaknili, so tako sestaviti, da so kompanije ali vsaj čete enakomerno opravljene. Nadziralni podčastniki dobé vojaške kape.

Ali bo črna vojska oborožena?

Bo, in sicer z orožjem stareje vrste, kolikor se ga še nahaja po založiščih. Tornistre in druge za vojsko potrebne reči dale se ji bodo pa le v toliko meri, kolikor bo to mogoče. Vsak črnovojnik dobil bo ob enem tudi svoj legitimacijski listek v ploščevinastem medalijonu spravljen, na katerem bo napisano njegovo ime in značaj. Ta medalijon nosil se bo na vrviči okoli vratu in ima tudi namen, črnovojnika obvarovati pred brezozirnim ravnanjem, če bi prišel sovražniku v roke.

Ali bodo črnovojniški častniki nosili uniformo?

Častniki, ki so že v pokoju ali izvan službe, obdržé uniformo, ki so jo nosili. Druge osebe pa, ki se bodo za častnike pri črnovojnikih imenovali in pridejo k redni vojski, dobé uniformo, kakor jo bo imel dotični oddelek. Častniki samostojnih črno-

vojniških oddelkov lahko nosijo uniformo, ki so jo kot vojaški ali civilni uradniki nosili. Lahko nosijo pa tudi v dejanski službi svojo civilno obleko; v tem slučaju pa dobé črnovojniško obvezo, častniško kapo, častniške zvezde na kolarji pri suknji, častniški porteepej na sabli in častniški vojni pas (Feldbinde), kedar je tisti predpisan. Legitimacijski medalijon si morajo pa sami omisliti.

Kako postaneš črnovojniški častnik?

Civilne osebe, ki mislijo, da so sposobne za to, vložiti morajo za častniško službo v črni vojski pri svoji politični gospodski prošnji, ki se tako-le glasi:

„Slavno c. kr. okrajno glavarstvo!

Podpisani prosi za častniško službo v črni vojski in se opira na sledeče razloge:

Rojen je dne (meseca, leta) v (rojstni kraj), ima v domovinsko pravico in je sedaj zasebni uradnik, inženir, poslovodja itd. pri

Šole ima podpisani gimnazijalne (realne) in govori nemški, slovenski itd. Svetá mu je precej znane, ker je prehodil že (pokrajine). Prosilec je dober telovadec, plavač, borilec, strelec in jahač. Posebno spreten je v stenografiji, v risanju itd.

Podpisani tudi izjavlja, da hoče obiskovati kako že obstoječo šolo, kjer se učé aspirantje za c. kr. brambovske častnike in se hoče o določenih pogojih podvreči predpisani poskušnji.

Podpisani želi biti sprejet za častnika v kak črnovojnišk batalijon na Slovenskem.

Krstni list, domovnica, zlužbeni dekret, gimnazijsko ali realkino spričevalo in predpisani revers so priloženi.

V Ljubljani dne

N. N.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. februarija.

Notranje dežele.

Koloman Tisza še sedaj nima naslednika do sedanjemu *finančnemu ministru* grofu Szaparyju in ga menda tudi iskati ne misli, dobro vedoč, da bi pravega moža tako ali tako ne dobil. Koloman Szell iz nasprotnega tabora bi že bil mož, ali ta ne gré, dokler nima zagotovila v rokah, da se mora v finančnem oziru po vseh kotih drugačno gospodarstvo vpeljati. Szell poleg tega tudi še zahteva, da bi imel v celi državi v denarnih zadevah edino on veljavno besedo in da bi morali vsi drugi ministri poprej njega vprašati, če bi ravno ta ali oni hotel zopet kaj zidati. Tisza mu pa tega dovoliti noče in bo rajši provizorij več časa veljaven vpeljal, kakor pa da bi si finančnega ministra na glavo napol, kateremu bi bil naposled morda še sam v pestéh. Za to, pravi, bo sam poskusil nekaj časa finančno ministerstvo voditi. To bo tembolj umestno zanj, ker si je v vseh pomenljivih vprašanjih poslednjo besedo pridržal. Kako bo Tisza poleg tolikih opravil, kar jih ima, še finančno ministerstvo vodil, se pač ne vé. In če njegovo delovanje na finančnem polju ne bo vspešnejše, memo tega na političnem, naj le kar pusti vse skupaj.

Druzega ne bo naredil, kakor državni polom bo nekoliko pospešil, pa bo vse pri kraju. Saj ni vsak človek za vse.

Na letošnje *hrvaške regnikolarne deputacije* so se v obče stavile precej velike nade, ki se pa od dné do dné krčijo in ginejo, kakor sneg spomladi. Da bo pa v spseh še bolj negotov, nastala so, kakor nalašč, v poslednjem trenutku nasprotja med delegati samimi. Povod nasprotju je madjarski renuncij, kterege sprejeti se je prav znatno število hrvaških delegatov odločno branilo. Renuncij naj bi bil za podlago bodočim razpravam med Hrvatji in Madjari. V poslednjem trenutku našli so Hrvatje, da ni tak, da bi se mogle na njegovi podlagi razprave pričeti. Posebno pa se Hrvatje upirajo madjarskim nazorom o hrvaški zastavi, o hrvaškem jeziku pri skupnih uradih. Madjari trdijo, da se večina hrvaških delegatov za to tako upira madjarskim zahtevam, ker bodo letos volitve po deželi in bi se nasprotovalci radi svojim volilcem prikupili. Vendar se pričeto delo utegne ugodno rešiti, kajti Tisza vidoč, da drugače ne pojde, bo marsikaj še prijenjal, če mu je res na tem kaj ležeče, da se Hrvatom hvaležnega skaže. Hrvatje so mu pri glasovanju za letošnji budget tako rekoč k zmagi pripomogli. Če že v navadnem življenju roka roko umiva, koliko bolj veljá to v političnem. Za enkrat je toraj vse od tega odvisno, kako se bo Tisza hvaležnega skazal Hrvatom. Sedaj je čas, če se bodo dobro držali, da res utegnejo kaj doseči.

Kaj je pravi kompas velikega svetá in držav? *Borsa*, t. j. zbirališče židov in drugih finančnih mogoteev, kjer je za videzno (slepivno) vrednost bogastvo in revščina naprodaj, kjer lahko danes, če si pod srečno zvezdo rojen, z malimi denarji obogatiš, jutri pa zopet v eni uri milijone zapraviš. Kaj da je borsa in kako da je občutljiva, videli smo leta 1873 na Dunaji, kjer je nastal kar čez noč denarni polom, da je bilo gorjé. Kaj da je borsa in kako da je občutljiva, pokazalo se je zopet te dni. Posebno minuli teden se je tresla finančna Evropa na Dunaji in v Petrogradu, v Berlinu, kakor v Londonu, v Rimu prav tako kakor v Parizu. Evropa je v gledala nekje strah pred vojsko in borsa se je jela tresti, vrednostni papirji so jeli padati, tako naglo, tako gorostasno, da je marsikdo kar čez noč na stotisoče premoženja zgubil, če ga je imel v vrednostnih papirjih naloženega. Sedaj se je zopet nekaj na bolje obrnilo in kurzi gredó zopet kviško, od kar so se razni ministri oglasili, da se ni bati boja. Nastal je pa ta strah tako, da so negotov položaj, v katerem se je Evropa nahajala, nekteri borsni sleparji porabili za neosnovane novice, ktere so po Evropi širili in iz katerih se je dalo sklepati, kakor bi bil jutri že ves svet v ognji. Vsi vrednostni papirji so padali, kakor tudi državne rente, le nemške marke so šle kviško. Marka ima vrednosti 50 krajecarjev našega denarja in najnovejši borsni strah prigral jih je pa na 62-87 kr. v zlatu. Iz tega se že z nekako gotovostjo dá sklepati, da borsnega strahu nihče drugi ni provzročil, kakor Bismark sam. Sicer bi bile tudi marke padle, ali pa bi že vsaj kviško ne bile šle. Bismark je hotel z borsno paniko ljudi do prepričanja pripraviti, da bo res vojska, ker se je nadjal, da mu vsled tega potem na Nemškem dovolijo septenat.

Vnanje države.

Nekako do letos je bil *Bismark* tisti politični magnet, na kterege so bile cele Evrope oči obrnjene. On in pa avstro-nemška zveza, reklo se je vedno, to sta dva stebra, na katerih sloni evropejski mir in red, kterege za večjo varnost okoli in okoli nič manj, kakor 10 milijonov bajonetov straži. Oprezni politikarji so že poprej z glavami odmajavali, ker jim nikakor ni šlo v glavo, da bi bil Bismark s svojo avstro-nemško zvezo v pravem ravnotežju z 10 milijoni bajoneti, ki jih je Evropa

težavna duhovska opravila, zraven pa sam obširni vrt obdeloval, da je bilo vsega preveč, in da je bilo moči, še drugim kaj deliti. Črtež, po katerem je zlepljal Samoborski park okoli sv. Jame in sv. Jurja, je največ po njegovem navodu. Kadar ni bilo delati zunaj, prebiral je cerkvene pisatelje v sobi, ali pa hodil študirat cerkvene očete na Balagove dvore. Radi so ga videli v Mokriški grajščini, pridigoval je v Veliki Dolini, kedar je bilo treba. Zavoljo znanja mnogih jezikov je moral občevati z mnogoterimi; v Karlovcu se je svoje dni vtepala tudi madjarščina. Tukaj je zopet veliko mnogostransko deloval za napredek ljudstva v duhovnem in tvarnem pomenu. Hoditi bolnike previdovat daleč, peš; hoditi po blatu, segajočem do kolen, biti v grdem vremenu zmrznjenemu in premočenemu, prestati toliko vsakovrstnih težav; to je res spoštovanja vredno in častljivo za toliko starost. Iz Samobora prišel je v Jasko, kjer ima še zmirom polne roke opraviti. Ta čas je bil v župnem dvoru na Plešivici blizo Jaske za namestnega kaplana. Človek bi mislil, postarani gospod se le neukretno maje naprej, a ni tako, zavrti se stari gospod, kakor vojak, hodi pokonec in mladeniški, zapridiga, da se ljudje še

dolgo menijo o njegovih naukih, zapoje pa, da vsakemu srce poskakuje od veselja.

Na večer njegovega življenja mu želimo tudi mi, njegovi znanci, da bi „delo“ srečno dokončal, plačilo za ves svoj trud, za ves svoj pot, za vse svoje trpljenje v vinogradu Gospodovem pa naj dobí zgoraj, kjer ima vsako delo svoje pravo zaslužnje in svojo pravo ceno.

To so nektare poteze iz burnega, a silno plodonsnega življenja sedemdesetletnikovega; mislim, da mi ne bo zameril, če tudi sem jih memogredé pokazal. Od nekega svojih je dobil o. Felicijan stihano častitko, nagibajočo se bolj na dovtipno stran. Da se ne pozabi in ne zgubi, naj tukaj sledi, drobno tiskana, naj še koga drugega udobrovolji.

Za sedemdeseti rojstni dan.

Kak' hitro, prehitro že sedemdeset
Nesrečnih in srečnih, — minulo je let,
Križ sedmi zadel je na močne ramé
Mož évrste postave, — al' bele glavé.

Juda je v cerkev poslala Polona
Nazaj je dobila kristjana Antona,
Takrat je križ prvi sprejel vrhu pleč
Po hiši ga vlačil, ga nosil iz Žreč.

In trdnega zdravja in močnih kostí
Junaku križ drugi zdaj Bog naloží.
Ne vé, da ga nosi, premajhna je vas,
V mesto ga vleče: o blaženi čas!

Gimnazij, latinsko, az ember, o joj!
Pa še med truhom in kruhom hud boj.
Kdor sam ni poskusil, povedat ne vé,
Kako se občuti stradanja gorjé.

Poletje, in križi, opoldne brez juhe
Vrh tega v vročini še vsakoršne muhe:
Ni čuda, če Tonček znenada zbežlá,
Se v klostersko senco — na delo podá.

Pred tretjim se križem Anton prelevi
Od sreče ime Felicijana dobi
Se da titulirat' za Grande-Fizik
In glorio zapoje: je božji vojník.

Po roju narodov se tretji v Ljubjani
Na pleča junaška mu križ zavali
V Kamnik ga nese in tud' k sveti Ani
A v zemlji hrvaški četrt'ga dobi.

Po zgledu Frančiška ne živi le sebi
Tud' drugim pomaga v sili, potrebi:
V cerkvi, na vrtu, v šol' pri mladosti,
Pri bolnih in zdravih, povsod ga je dosti.

Hrvatska mu druga je zdaj domovina,
Je v Karlovcu, Klanjcu gost dobro poznan;

kvišku postavila, na — obrambo miru. Sedaj se je to pokazalo. Zadosti jasno lahko vsak vidi, da Bismark in avstro-nemška zveza nasproti oboroženi in pri miru na straži stoječi Evropi nima nobene veljave, nobene cene. Bolgari so bili prvi lansko leto, ki so ga s svojo revolucijo v vodovje pognali, v katerem mu ni bilo nič več možno tako lavirati, kakor je bila to trolasoga kanclerja dosedanja navada. Za Bolgari je prišla minulo leto Avstrija, ki ga je privila, da je pokazal, kam misli vesljati v slučaju, če bi se Avstrija na Balkanu v boj zapletla. Tudi to je mož storil. Rusija mu je pa konečno krinko popolnoma iz obraza potegnula, ker mu je prav v oči povedala, da je namreč meč, ki na dve strani reže, diplomat — mož dvojezični. Sladká se Avstriji in Rusiji, raztrgal in razpraskal bi pa najraje obe h krati. Kdo vé, kako dolgo bi se bil železni kancler še igral z Avstrijo in Rusijo, če bi ne bili prišli Bolgari s svojo komedijo. Na Bolgarskem namreč je sotočje avstrijskih in ruskih interesov na Balkanu in prav ondi je sicer bistroumni Bismark zgrešil pravo srednjo črto, ktere po nobeni ceni več ne najde in se sedaj na to, sedaj na ono stran preveč nagnè, kar vzbuja ljubosumnost druge države. Bismark je sedaj ondi, kjer bi bil moral že zdavnaj biti — razkrit stoji namreč med svetom, da ga vsak lahko vidi, kakošen da je. Čudno, da mož na stare dni tako propada korak za korakom.

Zanimiv je **vojaški nabor na Srbskem**. Kakor v marsičem drugem, posnema mlada Srbija tudi v nabiranju mladenčev za vojake — zapadno Evropo. No, to bi ne bilo nič težavnega, če bi Srbija za tak posel tudi tako podlago imela — vsaj po celi državi, kakor jo ima zapadna Evropa povsod. Ali to je križ, da ji na mnogih krajih tega manjka. Matrik (farnih zapisnikov) namreč nimajo. Matrike so pa pri določevanju starosti vendar edino merodajne. Opomniti nam je, da Srbija ni še dolgo sama svoja, temveč je več stoletij zdihovala pod turškimi jarmom. Tista dōba je najžalostnejša v srbski zgodovini, kajti narod je propal gmotno in duševno. Zadosti je žalostno, če omenimo, da so imeli po Srbiji in po Črnigori duhovnike (pravoslavne), ki niso znali ne brati, ne pisati. Služili so iz začetka navadno pri kakem nekaj bolj izobraženem duhovniku, kjer so se naučili več raznih molitvic in obredov na pamet, kakor tudi sv. mašo. Ko so si tako praktično znanje pridobili, stopili so v duhovski stan in so bili posvečeni. Turška oblast je sicer od njih zahtevala, da ji morajo na leto sporočiti, koliko da je bilo v župniji rojenih in mrtvih. Da bi duhovnik ne več pisal in branja vendar tej nalogi bil kos, napravi si je rovaš, kamor je zarezaval po eni strani, koliko se mu je v teku leta število župljanov pomnožilo, po drugi strani pa, koliko mu je smrtna kosa ljubljenskih ovčic pobrala. Turki so bili zadovoljni s skupnim številom, oziroma z razliko, pop pa tudi. Take so bile srbske matrike po mnogih župnijah. Ker matrike tudi dandanes niso še v pravem redu, zlasti iz prejšnjih let, se dostikrat ne vé natančna starost tega ali onega srbskega mladenca. Naborna komisija v takih slučajih vgraba, koliko bi vtegnil ta ali oni star biti. Navadno pomagajo tudi sosedje z raznimi opazkami. Ta se domisli, da je namreč sosed dobil sina tistega leta, kedar mu je mraz češplje pobral, drugi zopet vé, da je bil sosedu Jovanu sin rojen, kedar je tisti veliki sneg padel, ki je kar drevje krehal. Potem naj si pa naborna komisija pomaga, kakor si vé in zná. Da se pri tem dostikrat krivica godi temu in onemu, je očitno, toda, kaj se hoče!

Bolgarsko vprašanje je v poslednjem času nekako obtičalo in se tudi ni nadjati, da bi prišlo poprej v red, preden se črni oblaki nad zapadno Evropo popolnoma ne razkadé. Turčija je po svojem prvem naskoku gledé rešitve tega vprašanja zopet malomarna postala. Pravi, da zaradi Bolgarov niti jednega vojaka ne pošlje preko meje. Ali je tako modra po lastnem nagibu postala, ne vemo, govori se pa, da ji je Avstrija na uho zašepetala, da, če ji je lastna koža ljuba, naj na Bolgare prav nič ne pritiska ne iz te in ne iz druge strani. Bolgari si bodo že sami pomagali, kakor bodo vedeli in znali.

Samoborski bregi, Jaskanska ravnina
Se trgajo za-njga: Je naš Felicijan!

Z' šestimi križi močan samotar,
Je v slavni Hrvatski moj prvi vikar;
Me s sadjem zaklada, in s kavo zaliva
In morem reč': mirno zmir skupaj živiva.

Dobim za sosedu ga o času potresa,
Sledim mu, vikaru; v Jasko greva:
In tu naj' dotekla je ura slovesa:
Me loč'jo od njega, še čvrst'ga možá.

In z jutrajšnim dnevom pod sedmim bo križem
Da vdano ga nosi, naj vsak' mu želi
Naj večer življenja mu v miru se steže
Naj večno se jutro — v nebu zbudi.

In k sklepu še želja: na zlato bi mašo,
Če Bog dá živeti, kaj rado prišel,
Na večno svidenje dvignil bi čašo,
„V večnosti srečni, v deželi mirú.“

Poje P. Nikola Traven, 9. januarja 1887,
profesor grščine in hrvaščine v Gorici.

Pač pa je jela Turčija prav hudo na prste stopati bolgarskim ubežnikom, ki so se sedaj rovarstva poprijeli. Nekatere je zaprla, druge je postavila pod policijsko nadzorstvo. Cankov ima v deželi čedalje manj veljave. Podoben je potapljačo se ladiji, ktero podgane zapuščajo. Dva dosedanjih njegovih najkrepkejših pristašev, Burnov in Balabanov, sta mu obrnila hrbet. Jela sta že razpošiljati okrožnice do svojih in Cankovih prijateljev, v kterih obsojata politiko Cankovega in pravita, da ga nič več ne marata. Edina zaslomba, ki jo ubežniki še imajo, je Odesa. Ondi se je minuli teden zbralo več bivših častnikov pod vodstvom Nabokovega. Zbora se je tudi guverner vdeležil. Sklenili so proklamacijo do bolgarskih častnikov, v kteri jih opominjajo, ne se bojevati proti Rusiji, če jim je draga prostost in samostojnost domovine. Druga proklamacija pozivlje narod, da naj zapodí sedanje vladarstvo, ki bolgarsko ustavo z nogami teptá in deželo Angležem in Avstriji prodaja. Mislimo, da bo bolgarski narod s častniki vred sam dobro vedel, kaj mu je s takimi proklamacijami storiti.

Da se je **vojni strah po Evropi** nekoliko polegel, je vzrok Rusija. Po nazorih nekterih sporočil, se je car sam obrnil do cesarja Viljema, da naj mu vendar za božjo voljo pové, kaj da prav za prav misli gledé ohranjenje miru. Cesar Viljem, pravijo, mu je odgovoril, da ni nobene nevarnosti. Drugi pa zopet trdijo, da tako ni res, temveč je Giers po carovem naročilu pisal v Berolin ruskemu sporočniku, da naj Bismarka za politično žilo potiplje, kako da vreme kaže. Bismark je sporočniku rekel, da on ne misli nikogar napadati. Sporočnik je Giersu odgovor takoj naznanil in ta ga je sporočil zopet po carovem ukazu francoskemu sporočniku v Petrogradu, ki je novico takoj še gorko domu poslal. Francoski minister zunanjih zadev je takoj na to poklical vojnega ministra Boulangerja, in mu je rekel: „Ti prijatelj, sedaj pa le nekoliko miruj s svojo sablo, drugače nam svet ne bo verjel, da smo tudi mi še boljše za mir zavzeti, kakor pa za boj. Vsaj sedaj se moramo tako obnašati — dokler nismo popolnoma pripravljeni.“ Tako se je Evropa prestopila iz tedna polnega groznega strahu pred vojno v teden, ki nam obeta mir. Rusija je bila, ki je dala povod. Za koliko časa se nam bo pa ta sedaj ohranil, kdo vé?

Izvirni dopisi.

Iz Metlike, 6. februarija. Zaplakal je narod toin onstran Kolpe, ko je zadnjo nedeljo zvečer ob 9. uri oglasil se veliki zvon z Metliških lin. Zvon glasil se je takrat kot mrtvaški glas, zvonilo se je pa k smrtni uri po ranjkem proštu, prečast. gosp. Danijelu Trčku.

Teden preje bil je blagi ranjki še nenavadno vesel. Kedo bi si bil mislil, da bosti za malo dni že za vedno zaprli se ustnici, kteri ste znali tako lepo govoriti, bodisi na prižnici, bodisi v zasebnih krogih. — Pa Bog je hotel tako! Naglo napredujoča plućnica končala je življenje njemu, kterega smo ljubili. Da, ljubili! Komu bi se pač ne omilil človek, odkritega značaja, blazega sreca, možatega vedenja, kakor je bil ranjki naš g. proš?

Odkritih značajev pogrešamo najbolj dandanes na svetu, toliko bolj zapeče človeka v srce, kedar se taki značaji poslavljajo od sveta. In zato bilo nam je hudo, jako hudo po ranjkem gospodu. On je povedal vsacemu resnico v obraz — večasih bila je morda marsikomu bridka, a bila je resnica — za kulisami ni ostalo ničesar.

Blago, topločuteče srce je bilo ranjcemu v prsih. Bil je pravi usmiljeni Samaritan. Tù bi znali povedati reveži mnogo mnogo, kako jim je ranjki g. proš otel s svojimi zdravili marsikako drago življenje. 43 let uril se je v zdravilstvu mej prostim svojim časom, in z izredno svojo nadarjenostjo ter z modrim opazovanjem dosegel je v tej stroki tako spretnost, da je glas o njem šel po celi kranjski deželi. A razven zdravil dala je v resnični potrebi tudi desnica, za kar ni vedla levica. — Tak je bil ranjki g. proš kot človek.

A kar je čutil v srci kot človek, to je tudi učil kot duhovnik, kot župnik Metliške fare. Njegovi govori so bili krasni, zanimivi, v srce segajoči. 15 let govoril je v naši farni cerkvi vsako nedeljo in vsak praznik, in vendar narod se ga ni naveličal slušati. Splošna bila je sodba: Nihče še ni bolje govoril za ljudstvo nego g. proš.

Te kratke a resnične črtice o bitji umrlega nam gospoda zvé naj svet, ter se spominja z blagimi spomini na ranjcega.

Na svečnice večer izročili smo zemlji svojega ljubljence. Zbralo se je naroda toliko, da že davnih časov ne pamti Metlika kaj takega. Sprevod vodil je milostljivi gosp. Novomeški proš, Peter Urh z

obilno asistenco. Tudi mrtvaški govor imel je Novomeški proš, ter se v njem spominjal ranjcega kot dvojnega zdravnika — dušnega in telesnega. Govor našel je odmev v joku in ihtenju žalostnega ljudstva.

Na prijaznem pokopališči pri sv. Roku počiva sedaj truplo ranjcega g. prošta, v jami, ktero si je sam dal izkopati že pred tremi leti. Pristavil se bode ob zid še spominek, ki je tudi davno že izdelan, čaka le, da vdolbe kamnosek nanj še smrtni dan 31. januarja 1887.

Ranjki leži v grobu z obrazom obrnjen proti Metliki, svojemu mestecu, kakor da še mrtev hoče čuvati in opazovati, li bodo farani njegovi gospodarili v prihodnje s krščansko ljubeznijo, ktero jih je učil kot njihov dušni pastir.

Dobri Bog naj usliši toplo prošnjo njegovo, ki si jo je zapisati dal na spominek:

„Deus! in Te solum speravi — & misericors mihi eris.“ „Bog, v Tebe samega sem zaupal, bodi mi milostljiv.“

S tužnim srcem kličemo mu v grob: „Z Bogom, z Bogom — do svidanja!“

Iz Trsta, 6. febr. Ker smo sredi predpusta, upam, da mi dragi čitatelji „Slovenca“ ne bodo zamerili, da začnem današnji dopis s poročilom o veselici. Včeraj zvečer bila je veselica delavskega podpornega društva, ktero stoji pod pokroviteljstvom cesarjeviča Rudolfa. Prostorno gledališče „Fenice“ je bilo prenapolnjeno. Tudi je bilo lepo okrašeno. Zabavo, koja je bila jako živahna, počastilo je več imenitnih gospodov s svojim pohodom. Mladi Tržaški svet zabaval se je „do belega dne“.

Še jedna za predpust. Pred par dnevi šel se je g. Matkovič, vodja lista „Mattino“, sprehajati po „Acquedottu“. No, to ni nič posebnega. Toda najedenkrat napadejo ga trije „gospodiči“, ter ga prično neusmiljeno pretepati s kamni, boksari itd. Ubogi žurnalist se je branil s svojo gorjačo, a vendar dobil je nekaj prav globokih ran. Odpeljali so vsega krvavega domov. Med hrabrimi vitezi-pretepalci bil je tudi nek uradnik „Lloydov“. Spravili so jih pod ključ. — Jaz nimam navade trobiti škandalov med svet, a to sem storil le radi tega, ker naši nasprotniki z velikim zadostovanjem poročajo vsako surovost, koja stori kak kmetski, slovenski fant. Tacih prizorov pa, kakor je bil gori opisani, ima Trst mnogokrat. Tako je bil izdajatelj zloglasne „Alabarde“, dr. Ciatto, že brezštevilkokrat na tak način tepen.

Danes je bil pogreb gosp. dr. Aleksandra Goracuechija. Nekdaj bil je zdravnik dvora v „Miramaru“, a še dandanes izvrševal je veliko zdravniško prakso. Njega je pač vsak Tržačan poznal. Po zimi in po leti nosil je kratek „frak“ in pa belo ovratnico. Od zore do mraka bil je na nogah. Sedaj si ga videl peš korakati k svojim bolnikom, kmalu zopet v kočiji ali pa v tramvaju. Mož je bil skozi in skozi originalen. Pečal se je tudi s slovstvom. Prav letos obhajal je svojo osemdesetletnico, o kateri je sprejel mnogo čestitek. Lansko leto spisal je brošurico, v kateri dokazuje, da kolera ni nalezljiva bolezen. Tudi je bil neki mnenja, da lanska naša epidemija ni bila prava azijska kolera, ampak gastrična mrzlica združena z vročinsko boleznijo. Na je bila kar koli, toda gotovo je, da je končala 500 ljudij in mestno blagajnico olajšala za več nego sto tisoč goldinarjev!

Iz Gradca, 7. febr. (Občeni zbor akademične podružnice sv. Cirila in Metoda.) To je bilo navdušenje, to je bila radost! Vsakemu je iz oči sijala sreča, zadovoljstvo ter navdušenost, da se je zbrala na poziv odbora toliko množica visokošolcev v prijaznih sobanah „pri Kralju“. Veselilo pa nas je tembolj, da so nas jako mnogobrojno počastili zastopniki vseh slovanskih narodov; veselilo nas je, ker smo imeli priliko opazovati, da tudi ti gospodje mislijo in čutijo kakor mi, da so tudi oni pripravljeni, malemu a čilemu našemu narodu z vsemi svojimi močmi in sredstvi koristiti. Med Slovenci videli smo tū Hrvata, tam Čeha, ondi Poljaka itd. jako zanimajočega se za razvoj in napredek Slovenstva. Gospod vrednik! Dopisniku Vašemu manjka besedij, da bi primerno opisal to raznovrstno a vendar jednako misleče zastopništvo, da bi izrazil občeno navdušenost, ki je zbralo vse te gospode v bratski krog, dovolite toraj, da z mirno besedo opišem ta v resnici res slovanski večer.

Po prav iz sreca izvirajočem pozdravu vrlega in za našo podružnico mnogo zasluženega predsednika cand. jur. gosp. Rogina, pričel se je dnevni red. Ko sta gg. tajnik in blagajnik poročala o društvenem

gibanji v preteklem letu, prešlo se je na volitev novega odbora, v kterega se je izbral „per acclamationem“ in z navdušenimi „živio“-klici za predsednika občeznani in priljubljeni dosedanji blagajnik g. Peter de Franceschi, stud. med., od kojega smemo za trdno pričakovati, da bo z vsemi silami delal na to, da raste in procvita podružnica, ki mu je po lastni njegovi izjavi izmed vseh slovenskih društev najbolj k sreči prirastla. Istotako izvolili so se v odbor gg.: stud. pharm. Miloš Vélić, podpredsednik; stud. phil. Fr. Gestrin, tajnik; stud. jur. M. Gumplovicz, njega namestnik; stud. med. Radovan Repič, blagajnik; stud. med. Vinko Stěpanek, in stud. techn. Robert Hoch pl. Deseniški, namestnika.

Z nado, da bo novi odbor istotako kakor odstopivši, imenitno zastopal podružnico, pozdravljamo ga najsrčneje, želeč mu srečo na pot v delovanji za vzvišeno narodno stvar. Z volitvami bil je končan oficijelni del in sedaj se le razvilo se je pravo slovansko družbinsko življenje. V krasnih in vse prisotne v slovanskem mišljenji vtrajajočih govorih, — med kterimi je bil z burnim odobravanjem ter splošnim priznavanjem sprejet oni mag. pharm. g. Tadeja Mukoloveckyja, povdarjajoč slovansko vzajemnost — približala se je mnogo prekmalo polnoč, ko smo se spominjajoč se besed pesnikovih:

„A ko ločitve pride čas,
Na razna pota žene nas“

z vspehom vzadovoljeni, razšli, podavši se mirno domov. — Predno končam skrome te vrstice, ne morem si kaj, da ne omenim onih gospodov, ki so bodisi z godbo, bodisi s petjem, jako mnogo pripomogli v to, da nam je bil ta večer tako lep. V prvi vrsti gre hvala vodji hrvatsko-slovenskega godbenega kluba, gosp. stud. med. Kuharju, ki je svoje goslarje s pravim godbenim znanstvom v kratkem času dveh mesecev tako izborno izvežbal. Godcem pripomogel je v zabavi izvrsten kvartet, obstoječ iz gospodov: Mukoloveckyja, Zélića, Brodnika in Zotlja.

Končujoč kličem akademični podružnici kakor tudi vsej slovansko misleči mladini Graški: „Le tako naprej!“

Domače novice.

(Petnajst goldinarjev) poklenil je deželni predsednik g. baron Winkler blagajnici veteranskega društva.

(Na veteransko veselico) zbralo se je v nedeljo zvečer blizu 400 veteranov in mnogo Ljubljanskih odličnjakov vojaškega in meščanskega stanú. Izmed prvih omenjamo divizionarja tukajšnjega, feldmaršallajtenanta Keil-a, brigadirja generala Grolerja in polkovnika Herjrovskega. Izmed civilnih dostojanstvenikov pa župan Grasselli, trgovinske zbornice predsednika Kušarja itd. Načelnik veteranov, g. Mihalič posvetil je presvitlemu cesarju navdušen govor, za kterim je svirala vojaška godba cesarsko pesem, navzoči so pa naudušeno zaorili trikratni „Živio“.

(Vabilo.) Podružnica sv. Cirila in Metoda v Ribnici bo imela 13. februarija t. l., t. j. prihodnjo nedeljo, svoj letni zbor, h kteremu se vabijo častiti udje, da se ga v obilnem številu vdeležijo. O tej priložnosti se bodo pobirali tudi letni doneski. Vabijo se s tem tudi neudje s prošnjo, k družbi pristopiti. Med zborovanjem bode petje in tombola. Zborovanje bo v hiši g. Franceta Podboja. Odbor.

(Pisarja) proti mesečni plači 26 gold. sprejme c. kr. okrajna sodnija v Ribnici takoj.

(Veselica), ktero je bila priredila Premska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda, vrgla je čistega dohodka 6 gld. 10 kr., kar se je že odposlalo družbenemu blagajniku.

(Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda) za Ptuj in okolico ima v četrtek 17. februarija t. l. ob 7. uri zvečer v „Narodnem domu“ svoj redni letni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Prečitanje zapisnika zadnjega zbora; 2. načelnštva letno poročilo; 3. volitev novega načelnštva; 4. naveti in želje. K obilni udeležbi vabi najuljudneje vse podružničarje podružnični prvomestnik dr. Josip Čuček.

(Vabilo) k veselici, ktero priredi „Bralno društvo“ v Šempasu dne 13. februarija v Rijavčevi sobani. Spored: 1. Petje. 2. Govor. 3. Petje. 4.

„Mutec“, vesela igra v enem dejanji. 5. Samospev s spremljevanjem. 6. „Pravo junaštvo“, podoba iz kmečkega življenja, spisal J. Stritar. 7. Srečkanje s 5 dobitki. 8. Petje. — Po besedi domača zabava. Vstopnina k besedi za neude 20 kr. Srečke po 10 kr. — Začetek ob 1/2 6. uri popoldne. K obilni vdeležbi vabi uljudno odbor.

(Bližajoča spomlad.) Med tem, ko Vam od mnogih strani dohajajo poročila o hudi zimi, naznanjam Vam pa jaz o bližajoči se spomladi. Ko sem šel 2. februarija t. l. popoldne k nekemu bolniku v Čekovnik, nabral sem nazaj gredé popolno razcvetenega teloha in resja. Solnce sijalo je prav gorko, tako, da še zimske suknje potreboval nisem.

(Kolera) pokazala se je jako huda, kakor se iz Oseka sporoča, v ondašnji deželni bolnici. Ponoči od petka na soboto umrli so štirje bolniki za njo. Predvčeranjem so morali pa zopet štirinajst za kolero bolnih iz slavonske deželne bolnišnice v Oseško-Novomeško bolnišnico za kolerozne prenesti.

Telegrami.

Dunaj, 8. febr. Polaniška zbornica. Grof Taaffe je odgovorjaje na Knotzovo interpelacijo zavračal napade, kakor da bi pravosodje na Češkem ne bilo neodvisno in nepristransko, kakor tudi gledé trditve, da na pravosodje na Češkem vpliva narodnost in politično prepričanje. Grof Taaffe se odločno zabranjuje proti sumničenju, da bi bil na sodniško pravično razsodnost kakoršen koli vpliv merodajen. Ker ima po državnih temeljnih postavah vsakdo pravico svojo misel v postavnih mejah izražati, je toraj državno nadzorovanje ukrepov, ki niso v postavni meji bodi si formelno ali meritorično, s temeljnimi državnimi postavami popolnoma v soglasji. Gosposka se drži svojih postav.

Če so bile posamične določila opravičene, se še ne da razpravljati, ker je obrok ugovoru še odprt. Sicer pa pravi Taaffe, da bi se z vladnim dostojanstvom nikakor ne strinjalo, kar-koli naj bi že odgovarjal gledé Knotzovih napadov na vladno sistemo in cesarskega namestnika českega, tako razžaljivi so bili oboji. Knotzov predlog, da naj se gledé odgovora prične debata, se je zavrgel ob glasovanji po imenih z 149 glasov proti 101.

Trst, 8. febr. Brzoplavu „Helios“ namenjenemu v Carigrad zlomila se je ob isterškem obrežji os. Iz Trsta je takoj odšla „Minerva“ sprejemati pošto in potnike. Zamuda znaša 48 ur.

Budapešt, 8. febr. Med izrednimi delegacijami stanoval bo cesar v Budapeštu. Tudi cesarjeviča pripeljala se bodeta za nekaj dni tjakaj.

Berolin, 8. febr. Deputaciji konservativnih volilcev rekel je Moltke, da je položaj na vso moč resnoben in je deputaciji ob enem dovolil, da sme razglasiti to. V Magdeburgu prijeli so 24. socialistov zarad udeležbe pri prepovedanih društvih.

London, 8. febr. Socijalisti so hoteli napraviti bakljado na proslavo spomina, kako so lansko leto po Trafalgarsquare plenili. Policija ga jim je pa prepovedala.

Washington, 8. febr. Senat je dovolil 21 milijonov dolarjev za pospeševanje oboroževanja vojne mornarice na obrambo obrežja.

Tuji.

5 in 6. februarija.

iz *Mittheu*: M. Kaufmann, zasebnik s soprogo, z Dunaja. — Pisko, Nowak, Mraulag, Deutsch, Sinek in Glas, trgovci, z Dunaja. — Klein in Leitner, trgovca, iz Prage. — W. Kornmüller, posestnik, iz Kastore. — Jožef Lipold, posestnik, z družino, iz Mozirja. — Majdič, posestnik, z družino, iz Mengša. — Leopold Glass, trgovec, iz Nemčije. — Dr. Janez Hanusz, profesor, z Dunaja. — Romann Meyer, zasebnik, z Dunaja. — Seumüller, Heinemann, Gerich, Glück in Stern, trgovci, z Dunaja.

iz *Stora*: Eisert, Schlesinger, Abeleš, Havelka in Humel, trgovci, z Dunaja. — Jakob Becker, potovalec, iz Prage. — Alojzij Laznovsky, umetnik glasbe, iz Prage. — Franc Langmann, umetnik glasbe, iz Lipnice. — O. Lüdersdorf, potovalec, iz Nemčije. — E. Thomas, potovalec, iz Ogerskega. — Franc Ruderer, umetnik, s sinom, iz Gradea. — Dr. Ferd. Zeisser, zdravnik, iz Bleda. — Janez Schepitz in Franc Ohme, potovalec, z Dunaja. — Rudolf Robiezek, vojaški višji zdravnik, iz Gradea. — Ant. Mattersdorfer, potovalec, iz Reke.

Pri *Bavarskem dvoru*: Janez, Jakob in Genovefa Grasehitz, zasebniki, iz Gornje Štajarskega.

Pri *Južnem kolodvoru*: J. Koper, kupčevalec, iz Gradea. — Alojzij Jerše, župnik, iz Dobovca. — Knizeek in pl. Persich, trgovca, iz Trsta. — A. Hatmann, zasebnik, iz Abacije.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	743-78	—	8.0	brezv.	megla	2-10
7. 2. u. pop.	743-78	—	4.4	sl. vzh.	sneg	sneg
9. u. zveč.	745-06	—	9.8	sl. vzh.	jasno	sneg

Zjutraj oblačno, od enajstih dopoldne pa do štirih popoldne je snežilo, potem jasno. Srednja temperatura — 7.5°C., za 7.1° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

8. februarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	78 gl. 20 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	80 „ 80 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „ 60 „
Papirna renta, davka prosta	97 „ 20 „
Akcije avstr.-ogerske banke	552 „ — „
Kreditne akcije	274 „ 25 „
London	127 „ 80 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleon.	10 „ 10 „
Ces. cekini	6 „ 02 „
Nemške marke	62 „ 72 1/2 „

Zahvala.

Iskreno zahvalo izrekava v svojem in zapuščenih imenu proštu Novomeškemu, prečastitemu gospodu Petru Urhu, kakor tudi vsim drugim prečastitim gg. duhovnikom, uradnikom, meščanom, ki so blagovolili skazati zadnjo čast ranjkemu gosp. proštu Metliškem.

Isto tako hvala vsemu družemu zbranemu ljudstvu za obilo sočutje pri sprevedu ljubega nam ranjkega prijatelja in predstojnika

V Metliki, dne 6. februarija 1887.

Alojzij Pehani,
Ivan Pavlič,
kaplana.

Št. 2060.

Ustanova.

(1)

Pri podpisnem magistratu je za tekoče leto podeliti ustanova znašajoča 100 gold., ktero je mestni odbor Ljubljanski povodom srebrne poroke Njih Veličanstev osnoval 1879. leta.

Pravico do te ustanove imajo štirje ubogi učenci obrtne šole, ki so lepega obnašanja. Prošnje podprte s potrebnimi spričevali, vložiti je do 10. marca 1887 potom šolskega ravnateljstva.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 1. februarija 1887.

Kmetovalec.

Gospodarski list s podobami.

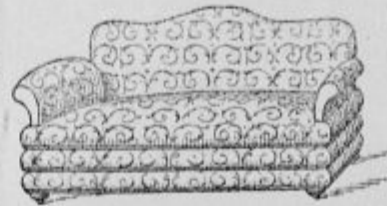
Štev. II. tega najboljšega, največjega in največjega slovenskega gospodarskega lista prinaša sledečo vsebino:

Vzorna kipelna in vinska klet. — Izpeljevanje in raztroševanje gnoja po zimi. — Je li pri ljudski soli treba vrta? — Ali se splača vrbe saditi? — Pridelovanje zgodnega graha. — Strglajte krave. — O krompirju za seme. — Triumph oves. — Nov stroj za pinjenje. — Gospodarske novice. — prašanja in odgovori. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Tržna poročila.

„Kmetovalec“ izhaja dvakrat na mesec na celi polji, ter stane za celo leto 2 gold. Gg. učitelji in šolske knjižnice dobivajo list za polovico cene.

(1) **HANSEN & CO**

priobčeni v „Kmetovalec“ imajo najboljši vspeh, kajti list je razširjen posebno po deželi, zlasti pa v premožnejših kmečkih krogih. Zeló priporočljiv je „Kmetovalec“ za objavljenja pri nakupu ali prodaji gospodarskih pridelkov, izdelkov ali potrebščin.

Da omogočim vzkemu omisliti si, kar je v vsaki sobi najpraktičneje in najlepše, nastavl sem svojim divanom za malo časa nizko ceno

25 gld.

Moji divani preoblečeni so z modernim, trpežnim blagom, ki ne izgubi barve. Za dobro delo se jamči. Divani imajo pod sedečem predalo, a na zahtevanje izdelujem jih tudi brez istega. Resnim kupecem na deželi pošljem, če želijo, uzorec blaga franco. Goraja nizka cena velja le za malo časa, torej prosim, se pravočasno oglašati z naročili, za kterih najboljšo izpeljavo se jamči.

Anton Obreza,
tapecirar v Ljubljani, Ključarske ulice štev. 3.

Vsa v mojo stroko spadajoča dela, n. pr. salonske garniture, žimnice, posteljne uloge itd., izdelujejo se po cenl, brzo in solidno. Poprave v mestu in na deželi prevzeman in izvršujem na občno zadovoljnost. (3)